

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук
в умовах євро інтеграції»**

11-12 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М. д-р екон. наук

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук в умовах євро інтеграції:
матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 11-12 квітня 2024р.
Білоцерківський НАУ. 300 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Вітальне слово учасникам конференції:

Варченко О.М. проректор з наукової та інноваційної діяльності Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Димань Т.М., проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності Білоцерківського національного аграрного університету, д-р с.-г. наук, професор

Ковальчук І.В., декан соціально-гуманітарного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, кандидат юридичних наук, доцент;

Jozef Zaf'ko Dr.h.c. mult. JUDr., PhD, LL.M, MBA, Honor. Prof. mult.

President of European institute of further education (EIDV), Founder of Eastern European Development Agency (EEDA), Podhájska, Slovak republic

Бровко Н.І., завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін Білоцерківського національного аграрного університету, д-р юрид. наук, професор

Шевченко О.О. Проблематика невідповідності виду цільового призначення земельної ділянки та її складу угідь на прикладі земель сільськогосподарського призначення у розрізі податкових зобов'язань	102
Мельник В.О. Питання сталого розвитку сільських територій	107
Арнауца Є.О., Кондратюк Т.М. Legal principles accounting of nature protection lands	110
Аргат Я.П. Поняття суб'єктів підприємницької діяльності	112
Шмиголь Є.В., Лучко І.В. Правове регулювання забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану	116
Сімакова С.І. Окремі аспекти кримінологічної характеристики злочинності неповнолітніх	120
Клочко В.М. Актуальність кваліфікації кримінального правопорушення за ст. 337 ККУ	125
Малишко І.В. Трудові конфлікти в системі соціальних конфліктів	128
Кондратюк Т.М. Особливості накопичувальної системи пенсійного забезпечення	131
Янчук Н.Д. Цифрові права в контексті прав людини	133
Самойлович А.А. Актуальність кваліфікації правопорушення за ст. 210 КпАП	138
Єфремова І.І. Особливості впровадження медіаційних практик як шлях вирішення конфліктів	142
Новак Т.С., Шрамович К.О. Вимоги до якості молока в умовах євроінтеграції України: питання правового забезпечення	145
Новак Т.С., Красносільська І.П. До питання правового регулювання використання земель в період воєнного стану	150
Настіна О.І. Нормативне закріплення підстав припинення права державної власності на землю в умовах дії воєнного стану	154
Жуков П.І., Патюта О.О., Кілевої І.І. Використання штучного інтелекту під час реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в галузі містобудування	159
Саліхов О.О. Правове забезпечення розширеної відповідальності виробника в Україні	164
Констатинювич Є.О., Аргат Я.П. Роль та місце сурогатного материнства в Україні	167
Катаєв Я.Д., Аргат Я.П. Усиновлення під час війни іноземцями дітей з України	169
Кириченко В., Росавицький О.О. Воєнний стан в Україні	172
Кириченко В.В., Єфремова І.І. Умови спадкування під час воєнного стану	175
Малоземова А.М., Єфремова І.І. Захист цивільних прав в умовах війни	178
Колісник С.Д., Линник Т.В. Виклики та актуальні питання суспільно-гуманітарних наук в умовах сьогодення	181
Хомінець Т.В., Геєць І.В. Вплив євроінтеграційних процесів на захист прав громадян України	185

Секція 3 Лінгвістичні студії: література, мова, переклад

Ігнатенко В.Д. Особливості юридичного перекладу	188
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Підготовка майбутніх юристів до публічних виступів на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням)	191
Врубель Г.Ф. Використання здоров'язбережувальних технологій в процесі формування фахових компетентностей майбутніх педагогів-музикантів	195
Карпенко С.Д. Універсальність вітчизняної фахової освіти як проблема євроінтеграції	200
Мержева Л.Ф. Сутність використання інтерактивних методів дистанційного навчання майбутнього педагога-музиканта	203
Цвид-Гром О.П. Актуальні питання формування комунікативних компетентностей сучасного юриста у процесі навчання у ЗВО	208
Марчук В.В. Ціннісні орієнтації: взаємозалежності особистості та суспільства в правовому полі	211
Столбецька С.Б. Роль граматичних конструкцій у викладанні французької мови за професійним спрямуванням	214

4. Виступ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини на представленні Спеціальної доповіді "Стан дотримання Україною європейських стандартів з прав і свобод людини" з нагоди 60-річчя Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод : Доп. Уповноваж. Верхов. Ради України з прав людини від 22.10.2010 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001715-10#Text>

5. Карпачова Н. І. Європейська конвенція з прав людини - фундамент формування захисту прав людини в Україні. *Право України*. 2017. № 4. С. 34–54.

6. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права: позиція держави та погляд громадянського суспільства. Київ : Істина, 2007. 240 с.

7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 04.11.1950 р. : станом на 1 серп. 2021 р.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

8. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Угода Україна від 27.06.2014 р. : станом на 30 листоп. 2023 р.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

СЕКЦІЯ 3

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ: ЛІТЕРАТУРА, МОВА, ПЕРЕКЛАД

УДК 81-115:[811.112.2:811.161.2]

Ігнатенко В. Д.,

кандидат педагогічних наук, доцент,

завідувач кафедри романо-германської філології та перекладу

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЮРИДИЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Анотація. У тезах аналізуються особливості юридичного перекладу та складнощі перекладу, зокрема з урахуванням лінгвістичних особливостей та особливостей правових відносин у різних країнах.

Ключові слова: юридичний переклад, правові відносини, лінгвістичні особливості, мова оригіналу, мова перекладу.

Юридичний переклад — один із найбільш затребуваних видів перекладу, оскільки охоплює матеріали, які стосуються всіх можливих правових відносин, зокрема господарського, цивільного, адміністративного, податкового, міжнародного права — поле діяльності надзвичайно широке. У зв'язку з цим перекладачі, які можуть працювати з такими юридичними документами, є затребуваними на ринку праці.

Види юридичних документів, з якими найчастіше доводиться працювати перекладачам, охоплюють такі: законодавчі акти та юридичні публікації (закони, накази, постанови, положення та інші підзаконні акти); судові документи юридичних осіб (позовні заяви, апеляційні скарги, клопотання, рішення, постанови, висновки); установчі документи (статути, установчі договори, рішення, протоколи); договори й угоди (контракти, договори постачання, купівлі-продажу, оренди, ліцензійні угоди, кредитні договори, лізингові договори, трудові договори тощо); реєстраційні й нотаріальні документи від юридичних осіб (ліцензії, сертифікати, дозволи, свідоцтва про реєстрацію та взяття на облік, виписки з реєстрів, довіреності, заяви, дозвільна документація тощо).

Навіть якщо перекладач вільно володіє мовною парою та відмінно розуміє національну специфіку, однак не орієнтується в правовій сфері, виконати поставлене завдання на переклад юридичних текстів йому буде дуже складно. Крім того, лише практика юридичного перекладу дає змогу врахувати всі складні та неоднозначні моменти — як правило, саме брак практичних навичок і спричинює труднощі в перекладачів.

Підвищеної уваги в роботі з юридичним перекладом потребує юридична термінологія та стиль викладу. Особлива стилістика, спеціальні терміни, формулювання та довгі мовні звороти можуть бути «нечитабельними» для людини, далекої від юриспруденції, або навіть видатися їй нісенітницею. Загальноспрямованих лінгвістичних словників часто недостатньо для юридичного перекладу, тому перекладачам доводиться шукати «відповіді» у вузькоспеціалізованій правовій літературі та нормативних актах.

Помилки в перекладі можуть дорого коштувати клієнту. Тому кожен термін має бути перевірений не лише у словнику, а й у відповідному юридичному документі. Наприклад, термін *assignment* можна перекласти як «*поступка, уступка, переуступка*», але правильний переклад — «*відступлення*». Некомпетентні перекладачі роблять цю помилку, забуваючи, що в Цивільному кодексі України закріплено термін «відступлення». *This agreement* перекладається як «цей договір», однак через калькування російської мови (рос. «настоящий договор») іноді помилково перекладають як «*справжній договір*». Буває й навпаки: англійською «*настоящий договор*» (рос.) із тієї самої причини неправильно перекладають як *present agreement*. У довіреностях для перекладу терміна *grantor* часто помилково використовують термін «*принципал*», забуваючи, що довіреність видає довіритель, а принципал — це сторона агентської угоди.

Отже, перекладаючи юридичні тексти треба враховувати не лише лінгвістичні аспекти, а й співставляти із особливостями законодавства мови оригіналу і мови перекладу., враховуючи їхню специфіку. Юридичні переклади представляють конкретні проблеми перекладачів через зв'язки між початковим текстом та конкретними юридичними та культурними договорами юрисдикції, в яких це відбулося. Перекладач має розглянути багато факторів, перед тим як розпочати роботу. А також борючись з випадковими лінгвістичними опущеннями та структурними відмінностями, між вхідними та вихідними мовами перекладач повинен розглянути культурно залежні текстові зміни.

Список використаних джерел:

1. Юридичний переклад. *Профпереклад. Переклад і локалізація*. URL: <https://profpereklad.ua/yuridichnij-pereklad/> (дата звернення 12.03.2024).
2. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Ліпко І. П. Переклад англomовної юридичної літератури: навч. посіб. для студ. ВНЗ юрид. спец. та спец. "Переклад" / Л.М. Черноватий (ред.), В.І. Карабан (ред.). – Вид. 3-тє, випр. і доп. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 655с.

УДК: 811.161.2:808.51:34-052

ПІДГОТОВА МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ДО ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Тимчук І. М.,

к.пед.н., доцент кафедри славістичної філології, педагогіки і методики викладання

Білоцерківський національний аграрний університет,

м. Біла Церква, Україна

Погоріла С. Г.,

к.пед.н., доцент, завідувач кафедри славістичної філології, педагогіки і методики викладання

Білоцерківський національний аграрний університет,

м. Біла Церква, Україна

Анотація. Автори наголошують на важливості риторичних умінь для майбутніх правників. Рекомендовано напрями вдосконалення навичок, необхідних для ефективних публічних виступів. Запропоновано види робіт на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням) для покращення культури мовлення та комунікативних умінь студентів-юристів.